

**SYP:N MAHDOLLINEN TARJOUS SKOP-OSAKKEISTA -
KAUPAN RAKENNE, PALAVERI 5.5.1992**

1 Tausta

Suomen Yhdyspankin edustajat kävivät Suomen Pankissa 5.5.1992 esittelemässä (mahdollisen) virallisen tarjouksensa rakenne-ehdotusta sen jälkeen, kun Suomen Pankin ja J P Morganin edustajat olivat ilmoittaneet SYP:lle, että Suomen Pankki edellyttää SYP:n rakentavan tarjouksensa maaliskuun 13 päivän esitellyn mallin pohjalta.

2 Aikataulu

Unitaksen johtokunta tekee asiasta periaatepäätöksen torstaina 7.5., jonka jälkeen asia käsitellään Unitaksen hallintoneuvoston valtuuskunnassa maanantaina 11.5. Virallinen tarjous jätetään tiistaina 12.5. klo 12 mennessä.

3 Tarjouksen rakenne

SKOP:n oma pääoma

Suomen Pankin ja säästöpankkien omistamille SKOP:n osakkeille voidaan maksaa maaliskuisen luonnoksen mukaista hintaa vain jos, SKOP:n oma pääoma saadaan noin 2.6 mrd. markan tasolle. Tämä edellyttää eräiden tase-erien poisottamista sekä sitä, että Suomen Pankin pääomatodistus konvertoidaan osakepääomaksi. Konvertointi tarkoittaa käytännössä sitä, että Suomen Pankki menettää tämän sijoituksensa kokonaan.

Special purpose company

Poisotettavat tase-erät siirrettäisiin SYP:n hallinnoimaan ja mahdollisesti jopa omistamaan erilliseen yhtiöön, jota ei PTV:n luvalla tarvitsisi lukea SYP:n konserniin (Fifo-ratkaisu).

Yhtiöön siirrettäisiin SKOP:n pääkonttori eli Gaselli sekä SKOP-Kiinteistöissä jo oleva / siihen siirrettäväksi suunniteltu kiinteistökanta. Yhteensä kiinteistöjä siirrettäisiin noin 1 500 milj. markan arvosta.

Yhtiöön siirrettäisiin myös koko hoitamaton luottokanta, joka huhtikuun lopun luottotappiokirjausten jälkeen on noin 4.5 mrd. markkaa. Tämä pitää sisällään noin miljardin siirrot SKOP-Kiinteistöihin.

Lisäksi yhtiöön tulisi siirtää ulkopuolisille myyntiä varten SKOP-konsernin noin 300 milj. markan osakesalkkukanta.

Edellä mainitut siirrot tekevät yhteensä noin 5.3 mrd. markkaa. Näiden lisäksi SYP haluaa varata asiakastietojen läpikäynnin jälkeen oikeuden siirtää eräiden riskiasiakaskaiden lainat joko tähän yhtiöön tai joka tapauksessa kaupan ulkopuolelle. Tällaisista mainittiin Metsä-Serla sekä Katinkulta. Metsä-Serlan osuus on 1 800 milj markkaa. Muita saattaisi tulla siirtoneuvotteluiden kohteeksi noin 500 milj. markkaa (puhdas arvaus).

SYP:n lähtökohta oli, että tämän special purpose companyn tappioista SYP ei halua vastata lainkaan. Suomen Pankin taholta todettiin, että tarjouksen pitää sisältää myös tämän yhtiön risk sharingiin osallistuminen.

Muut kaupan ulkopuoliset erät

SYP haluaa jättää kaikki ulkomaiset yksiköt kaupan ulkopuolelle samoin kuin toimintoihin liittyvät juridiset riskit, kuten meneillään olevien oikeusprosessien mahdolliset korvausvaateet.

Kaupan kohteena oleva tase

Jäljelle jäävä tase koostuu noin 30 mrd. markan yritysluottokannasta sekä saman suuruudesta säästöpankkiluotuksesta.

Hinnoittelun lähtökohtana SYP:llä on se, että riskittömistä aseteista maksetaan markka markasta. Eli siirrot kirjanpitoarvoihin ovat mahdollisia vain, jos asettien tuotto on riskipreemion verran yli valtion riskittömien papereiden. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jos saamisten tuotto on helibor + 1 %, SYP hyväksyy kyseiselle saamiselle enintään yhden prosentin luottotappioriskin. Ylimenevältä osalta SYP haluaa Suomen Pankin / julkisen vallan osallistuvan saamisten tappioihin.

Hinnoittelu on mahdollista täsmentää vasta asiakastietojen läpikäymisen jälkeen.

SYP ei halua maksaa tulevaisuuden tuotto-odotuksista eikä rationalisointihyödyistä, mitä SYP:n ja SSP:n verkostojen yhdistäminen toisi tullessaan. On selvää, että nämä tekijät joudutaan ottamaan mukaan hintaneuvotteluihin.

Säästöpankkikysymys

SYP on valmis maksamaan SSP:n omistamista K-osakkeista vaihtovelkakirjamuotoisella rahoituksella hinnan, joka nimellisarvossaan olisi noin 15 mk/osake. Tämän lisäksi SYP sijoittaisi SSP:n osakepääomaan noin 10 %:n omistusta vastaavan osuuden eli vajaan miljardin. SYP olisi heti alkuvaiheessa keskeisesti mukana SSP:n saneerausessa mm. siten, että pankin johtoon / johtokuntaan valittaisiin SYP:n miehiä.

Vaikutusvaltansa varmistamiseksi SYP lähtee siitä, että valtion pääomittaa SSP:n instrumentilla, joka vaihdon jälkeen oikeuttaisi yli 50 %:n omistukseen SSP:stä ja että SYP saa etuosto-oikeuden konversion yhteydessä.

SSP:n omistusrakenne näyttäisi siis seuraavalta:

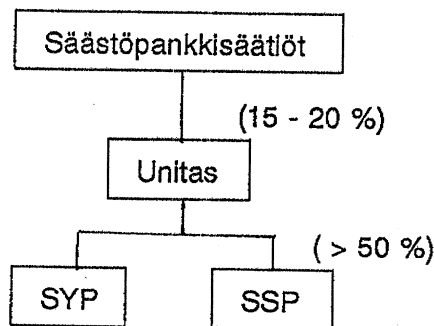
SSP

- Sp-säätiöt (10 - 15 % Unitaksesta vaihtovelkakirjamuodossa)
- SYP 10 %
- Valtion pääomatodistukset; konvertoinnin jälkeen nämä oikeuttavat yli 50 %:n omistukseen; SYP:llä etuosto-oikeus

SYP toivoo, että valtion pääomittaessa SSP:tä tappioita kirjataan jo tänä vuonna niin, että toiminta saadaan jatkossa kannattavalle pohjalle. Muutoin on vaara, että joudutaan osakepääoman alentamisiin ja SYP menettää SSP:hen sijoittamansa lähes miljardi markkaa.

Keskuspankkisopimuksen SSP ja SYP voivat tehdä niin, että SYP ei ole SSP:n ainoa rahoittaja. Vaikutusvalta varmistetaan em. omistus- ja henkilöstöjärjestelyjen avulla.

Pitkällä tähtäimellä Unitas-konsernin omistusrakenne näyttää seuraavalta:

Suomen Pankin taholta todettiin, että mitä suurempi K-osakkeista maksettava hinta on, sitä suurempi on valtion insentiivi ottaa SYP:n toiveet huomioon SSP:n pääomituksen ja vaikutusvallan osalta.

4 Johtopäätökset

SYP:n tarjouksen rakenne näyttää ainakin periaatteessa olevan Suomen Pankin toivomusten mukainen. Sekä Suomen Pankki että säästöpankit saavat osakeomistuksistaan tietyn hinnan. Suomen Pankin saama hinta jäänee alle 2 000 milj. markan, joten 1 500 milj. markan pääomasijoituksen arvo joudutaan kirjaamaan lopullisesti menetetyksi. Säästöpankit voivat kirjata K-osakkeen myyntihinnaksi noin 15 markkaa Unitakselta saamaansa vaihtovelkakirjaa vastaan. Lopullista hintaa ei voida tässä vaiheessa täsmällisesti sanoa, sillä se riippuu kauppajärjestelyiden kokonaisuudesta sekä mm. siitä, millaiseksi muodostuu ostettavan SKOP:n tuotto-odotukset ja miten paljon saadaan hintaan sisällytetyksi SSP:n ja SYP:n verkostojen yhdistämisestä syntyviä rationalisointihyötyjä.

Ongelmallisista tase-eristä muodostetun special purpose companyn tappiojärjestelyistä joudutaan neuvottelemaan samoin kuin ns. hyvän lainakannan tappiotakuista. Lähtökohtana tulee olla että SYP vastaa hyvään luottokantaan sisällytyistä tappioista, mutta voi tietyn ajan sisällä erikseen sovittavin kriteerein siirtää erityisyhtiöön asetteja, jotka muuttuvat esim. hoitamattomiksi.

SYP-kaupan etuina näyttäisi olevan mm.

- * SYP:n osallistuminen säästöpankkien pääomitukseen
- * SYP:n osallistuminen säästöpankkisektorin saneeraukseen management-aidon muodossa
- * special purpose companyn management vastuun jääminen SYP:lle
- * pankkisektorin pitkän tähtäimen rationalisoinnin käynnistyminen